

مروری بر تداخلات دارویی و اهمیت بالینی آنها

دکتر ابراهیم صالحی فر

دانشیار داروسازی بالینی، عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی مازندران

دکتر مینا امینی

دکتر داروساز، دفتر تحقیق و توسعه، معاونت غذا و دارو

دانشگاه علوم پزشکی مازندران

دکتر
ابراهیم
صالحی
فر

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور : صالحی فر، ابراهیم، ۱۳۵۲ -
مشخصات نشر : تهران: آرتین طب، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری : ۱۵۰ ص: مصور(رنگی)، جدول(رنگی)، نمودار(رنگی).
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۷۶۳۹-۵۶-۶ : ۱۲۸۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی : فیبا
یادداشت : کتابنامه: ص. [۱۵۰].
یادداشت : نمایه.
موضوع : داروها — اثر متقابل
موضوع : داروها — عوارض جانبی — پیشگیری
شناسه افزوده : امینی، مینا، ۱۳۵۸ -
رده بندی کنگره : ۱۳۹۴ م ۴ ص ۲ / RM ۳۰۲
رده بندی دیویی : ۶۱۵/۷۰۴۵
شماره کتابشناسی ملی : ۳۹۰۱۶۲۹

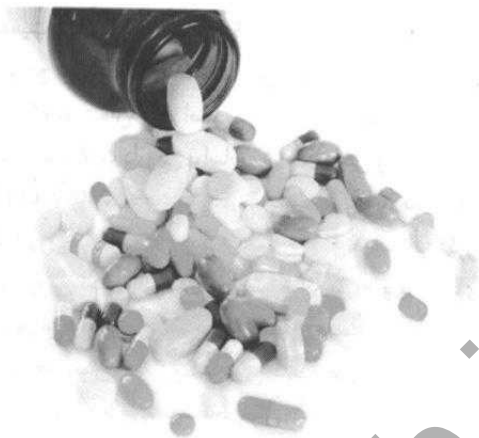
نام کتاب:	مروری بر تداخلات دارویی و اهمیت بالینی آن ها
تالیف:	دکتر ابراهیم صالحی فر - دکتر مینا امینی
ناشر:	آرتین طب
صفحه آرایي:	مجید شمیمی
نوبت چاپ:	اول - ۱۳۹۴
تیراژ:	۱۰۰۰
لیتوگرافی، چاپ و صحافی:	حجستگان
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۷۶۳۹-۵۶-۶
بها:	۱۲۸۰۰ تومان

مرکز پخش:

تهران - بلوار کشاورز - خیابان ۱۶ آذر - پلاک ۶۸
طبقه سوم - انتشارات آرتین طب تلفن: ۸۸۹۷۱۴۰۰
فکس: ۸۸۹۹۵۱۴۱

فهرست مطالب

۷	پیشگفتار
۱۱	مروری بر تداخلات دارویی
۲۷	درجه اهمیت تداخلات دارویی
۳۱	مهم‌ترین تداخلات دارویی
۶۹	تداخلات غذا و دارو
۷۵	مهم‌ترین تداخلات تست‌های آزمایشگاهی با دارو
۱۰۳	بررسی تداخلات رایج نسخ
۱۳۹	نمایه
۱۵۰	منابع

پیش گفتار

در بسیاری از موارد، تجویز بیش از یک قلم دارو اجتناب ناپذیر است. به طور متوسط ۱۲ درصد از اشتباهاتی که در نسخه نویسی اتفاق می افتد، مربوط به تداخلات دارویی است که در برخی موارد، شدید و تهدیدکننده حیات بیمار می باشند.

براساس آمارهای موجود، ۳-۵ درصد از عوارض قابل پیشگیری در بیمارستان، به علت تداخلات دارویی است. شناخت اصول کلی تداخلات دارویی و مواردی که از نظر بالینی ممکن است اهمیت قابل ملاحظه‌ای داشته باشند (به عبارت دیگر تداخلاتی که سبب کاهش اثربخشی دارودرمانی شده و یا بیمار را در معرض عارضه‌ای خاص قرار می دهند) ضروری بوده و می تواند به تجویز مؤثرتر و بی خطرتر داروها کمک کند. با مراجعه به منوگراف‌های دارویی، لیست طولانی از تداخلات دارویی مشاهده می شود که ممکن است بسیاری از آنها تداخلات مسئله سازی در روند درمان بیماران نباشند. طبیعی است که نمی توان همه تداخلات دارویی را به خاطر سپرد و لزومی هم برای این مورد وجود ندارد. از سوی دیگر انتظار می رود به عنوان یک پزشک، داروساز، پرستار و یا هر فرد دیگری که به نحوی با تجویز، عرضه و مصرف دارو برای بیمار سروکار داریم، شناخت قابل قبولی از تداخلات دارویی با اهمیت بالینی داشته باشیم. در همین راستا و با هدف شناخت تداخلات دارویی که از نظر

بالینی اهمیت بیشتری دارند این کتاب تدوین شده است. یکی از منابع معتبر و مرجع در زمینه تداخلات دارویی، کتاب Drug Interaction Facts می باشد که به عنوان منبع اصلی در تدوین این کتاب مورد استفاده قرار گرفته است. تداخلات دارویی براساس شدت تداخل و احتمال بروز، به پنج گروه (Significance Rating 1 to 5) تقسیم می شوند که صرفاً گروه اول تداخلات دارویی در این کتاب مورد بحث قرار گرفته اند. این گروه شامل تداخلات دارویی شدید هستند که شروع اثر سریع و یا تأخیری داشته و احتمال بروز آنها محتمل، ممکن و یا قطعی است.

بدیهی است نمی توان مدعی بود که این کتاب اطلاعات کاملی در خصوص تداخلات دارویی ارائه می دهد اما می توان گفت راهنمای بسیار خوبی در زمینه شناخت تداخلات دارویی مهم محسوب می شود، ضمن آنکه به مقوله های دیگر، نظیر تداخلات دارو- غذا و تداخلات داروها با تست های آزمایشگاهی نیز به طور مختصر اشاره شده است.

مطالعه این کتاب را به تمامی همکاران محترم به خصوص پزشکان و داروسازان گرامی توصیه نموده و از اساتید محترم و همکاران گرامی درخواست می نمایم پیشنهادات و نقطه نظرات ارزشمند خود را در راستای ارتقاء کیفیت کتاب حاضر ارائه نمایند. امید است آگاهی از تداخلات دارویی ذکر شده در این کتاب در تجویز منطقی تر داروها کمک کننده باشد و با این تلاش علمی، گامی هر چند کوچک در راستای ارتقاء نسخه نویسی پزشکان و ارتقاء کیفیت خدمات دارویی داروسازان برداشته شده باشد.

مؤلفین

دکتر ابراهیم صالحی فر - دکتر مینا امینی